

وَمَعَا وَنَبَثَ مَتَادِكَانْ

حَلَّيْرَى الْأَرْدَنْ

١٩٢٧ - ١٩٢٤

مدرب سر طبیب د. نوفین اسماعیل

احد احسان مطبوعه می

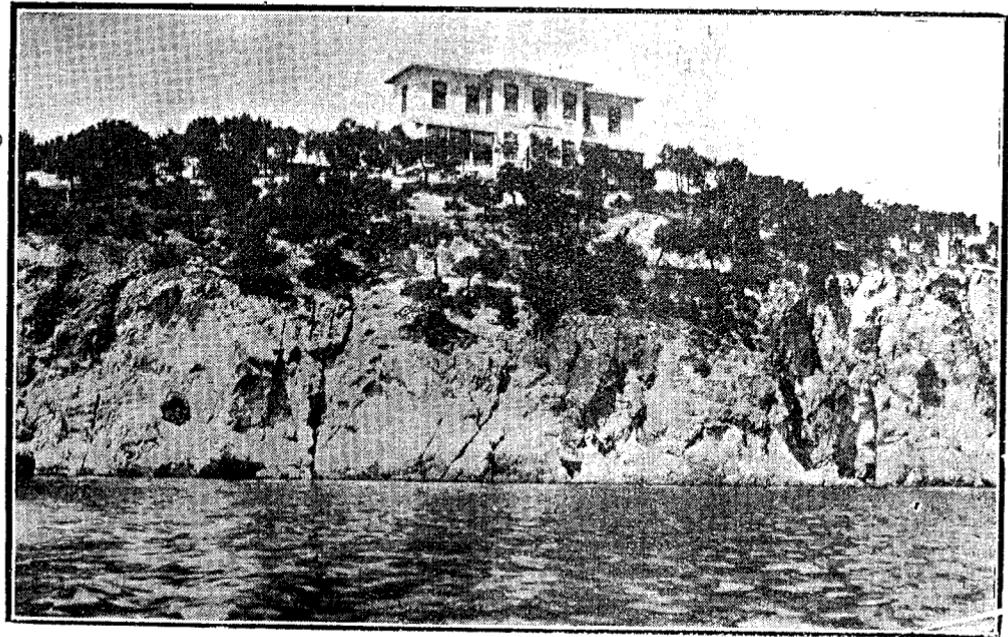
ساناتوریومك ۱۹۲۴ — ۱۹۲۷ سالنامه‌سى

اوفره بـ نابر صحبه :

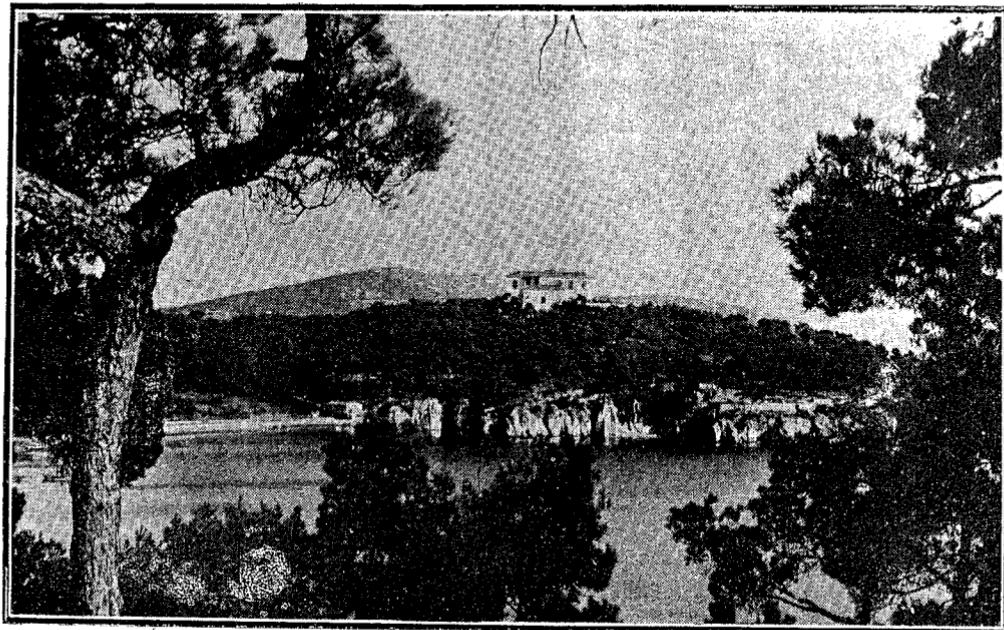
هڪ بهلی اطه ساناتوریومي هملکتمزدہ تأسیس
ایدن ايلک ورم ساناتوریوميدر او تو زسنہ دنبری سانا۔
توریوم تأسیسي حقنده مکرر تشبیل واقع اولمش،
ساناتوریوم محل انتخاب ایتك او زرہ يرلی واجبی
بعضی هيئتله تشکیل ایدیا ڈرک تدقیقاتہ بولونیا مش
ایسہدہ بونارک ھیچ برسی تطبیقات ساحمنہ
استقال ایدہ هم، آنجق ۱۹۲۴ سنہ سندہ تجھیہ
و کالتک بود جه سنہ بو بابدہ ایجاد ایدن تخصیصاتی
وضع ایتك صورتیہ ایلک ساناتوریوم تأسیسی شرقی
محترم صحیہ و کیامز رفیق بلک افندی قازانمشلدرد
تخصیصات وضعی ایله اینس یشمیوردی، ساناتوریوم

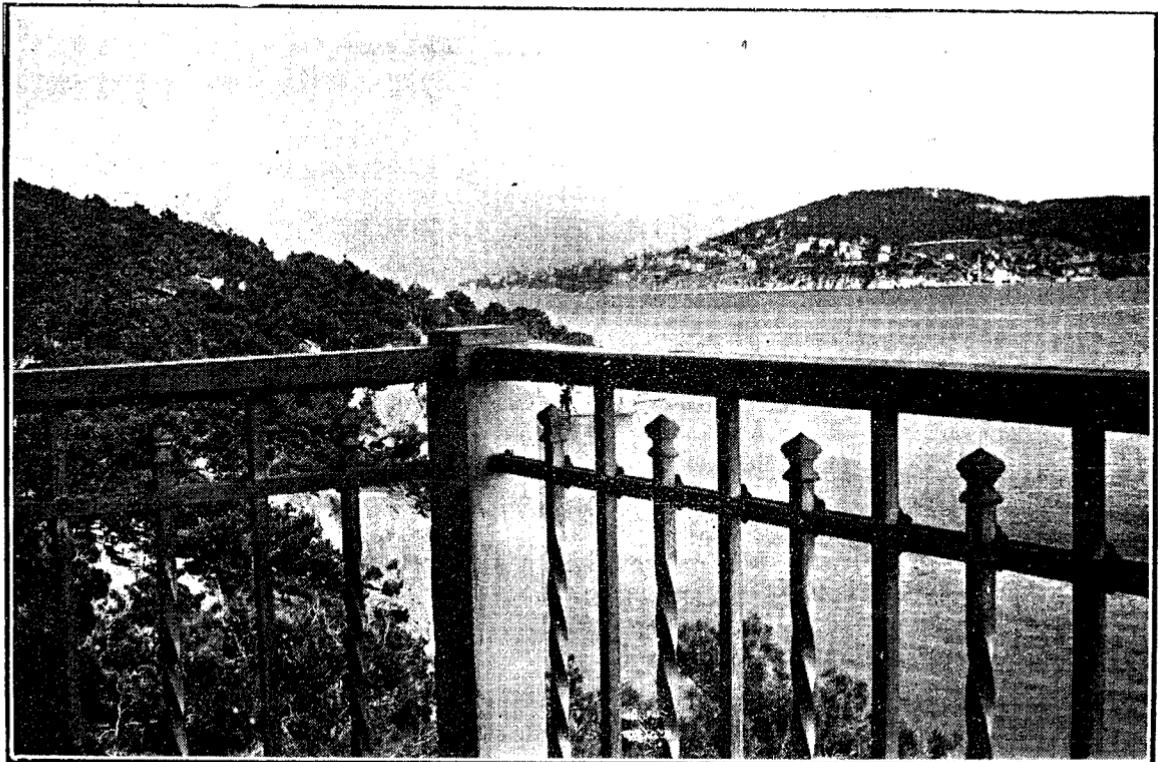
صحیہ و معاونت اجتماعیہ وکیلی دوقتور رفیق بلک افندی

سانا توپوگل دکزدن جه^ه می

سازانور بومك چم ليانشك هفابل جبهه سندن كورو زيشي

سانatoriوم بالكونتنن بر منظره

هندوستانیوں نے اپنے اقتصادی

دکز سطه‌خندن یيقانه رق کان ماتعملر عینی منبه تأثیری تامین ایمکده و آله منزی منبه اقلیملر اعدادیه داخل ایمکده در .

حال حاضرده بیرون ورم اشـکاله موافق کله جـل بر اقامـیم اولـدینـی آرتـق تـامـیـلـه تعـین اـیـمـشـ اوـلدـیـنـدـنـ بـوـصـورـتـهـ اـقـلـیـمـلـکـ اوـصـافـتـکـ تعـینـیـ پـکـ زـیـادـهـ حـائزـ اـهمـیـتـدرـ .

بوـکـونـ مـخـتـافـ وـرـمـ اـشـکـالـهـ کـورـهـ اـتـخـابـ اـیدـلـیـیـ اـیـجـابـ اـیدـنـ اـقـلـیـمـلـ وـارـدـرـ . بـزمـ آـلهـ منـ هـمانـ يـوـكـسـکـ دـاغـ اـقـلـیـمـلـرـینـهـ معـاـدـلـ دـینـیـلـهـ بـیـلـهـ جـلـ منـبـهـ اـقـلـیـمـلـرـدـنـ مـعـدـوـ دـاـولـدـیـنـدـنـ خـسـتـهـ کـوـنـدـرـیـلـهـ جـکـ زـمـانـ بـوـنـکـ نـظـرـ اـعـبـارـهـ آـنـمـیـ اـفـضـاـ اـیدـرـ .

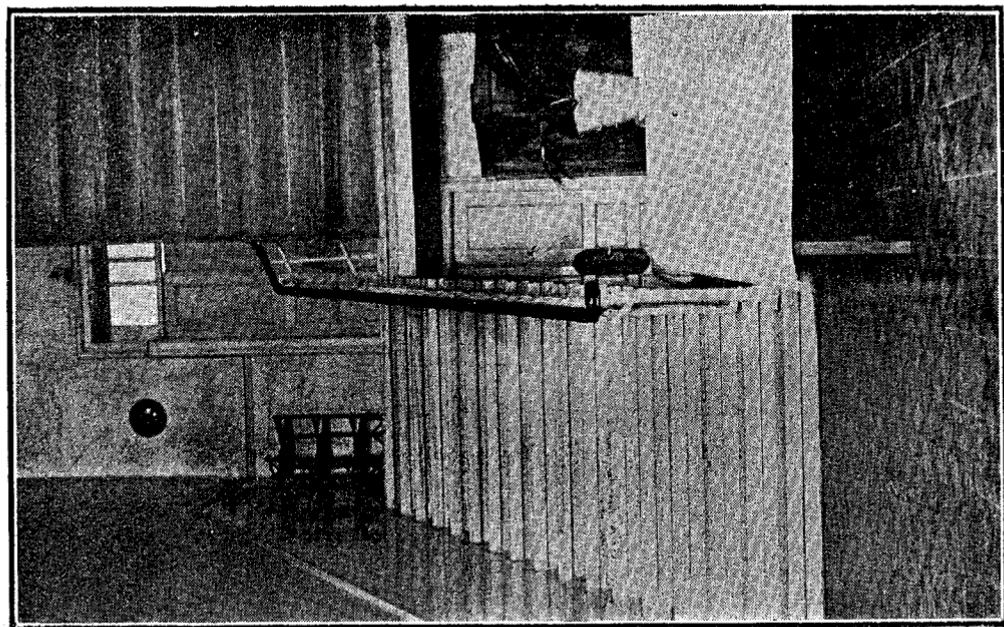
سـانـوـرـ بـوـمـکـ شـکـبـوتـ وـتـأـبـانـیـ :

سـانـاـنـوـرـ بـوـمـهـ تـخـصـیـصـ اـیدـیـلـنـ محـلـ مـنـفـرـ بـرـبـانـدـ .

وـچـوقـ آـلـچـ درـجـهـ حرـارـتـلـرـ اـجـرـایـ حـکـمـ اـیـتـدـیـیـ منـطـقـهـ لـرـدـهـ مـؤـثـرـ اوـلـورـ . دـاوـوـسـکـ عـینـیـ شـرـاعـطـدـهـ اـخـذـاـلـهـشـ اوـلـانـ نـسـبـیـ رـطـوـتـیـ اـیـلـهـ بـزـمـیـ مـقـایـسـهـلـیـ بـرـصـورـتـدـهـ آـتـیـهـ درـجـ اـیـدـلـشـدـرـ .

بـزـدـهـ	داـوـوـسـدـهـ	سـاعـتـ ۸ـ دـهـ آـلـانـلـرـکـ وـسـطـیـسـیـ	۸۴	۸۶،۵
»	»	۵۸	۷۴،۸	»
۵۱۰	»	۸۳	۸۴،۱	»
۸۲،۱	۷۸			هـراـوـچـنـکـ وـسـطـیـسـیـ

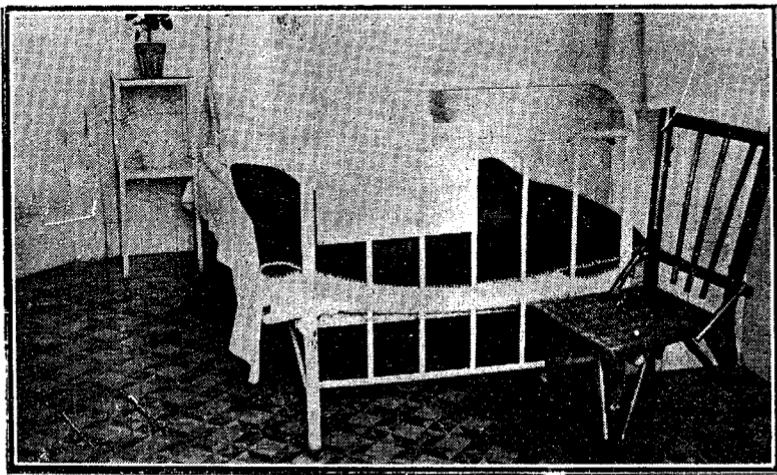
کـورـولـدـیـیـ وـجـهـلـهـ اـسـاسـاـ فـرـقـلـرـدـهـ هـیـچـ ظـنـ وـتـخـمـینـ اـیـدـلـدـیـیـ کـبـیـ دـکـلـدـرـ . رـطـوبـتـکـ یـومـیـ نـوـسانـیـ بـزـدـهـ فـضـلـهـدـرـ . یـوـکـسـکـ دـاغـ اـقـلـیـمـلـرـنـدـهـ تـضـیـقـ نـسـیـمـیـنـکـ آـزـ وـیـومـیـ درـجـهـ حـرـارـتـ نـوـسانـنـکـ وـاسـعـ اوـلـسـنـدـنـ تـوـلـدـ منـبـهـ تـأـثـیرـلـهـ مـقـابـلـ آـلهـ منـدـهـ کـوـنـشـکـ فـضـلـهـلـیـ ، رـطـوبـتـ نـسـیـمـیـنـکـ وـاسـعـ نـوـسانـیـ ، هـرـکـونـ

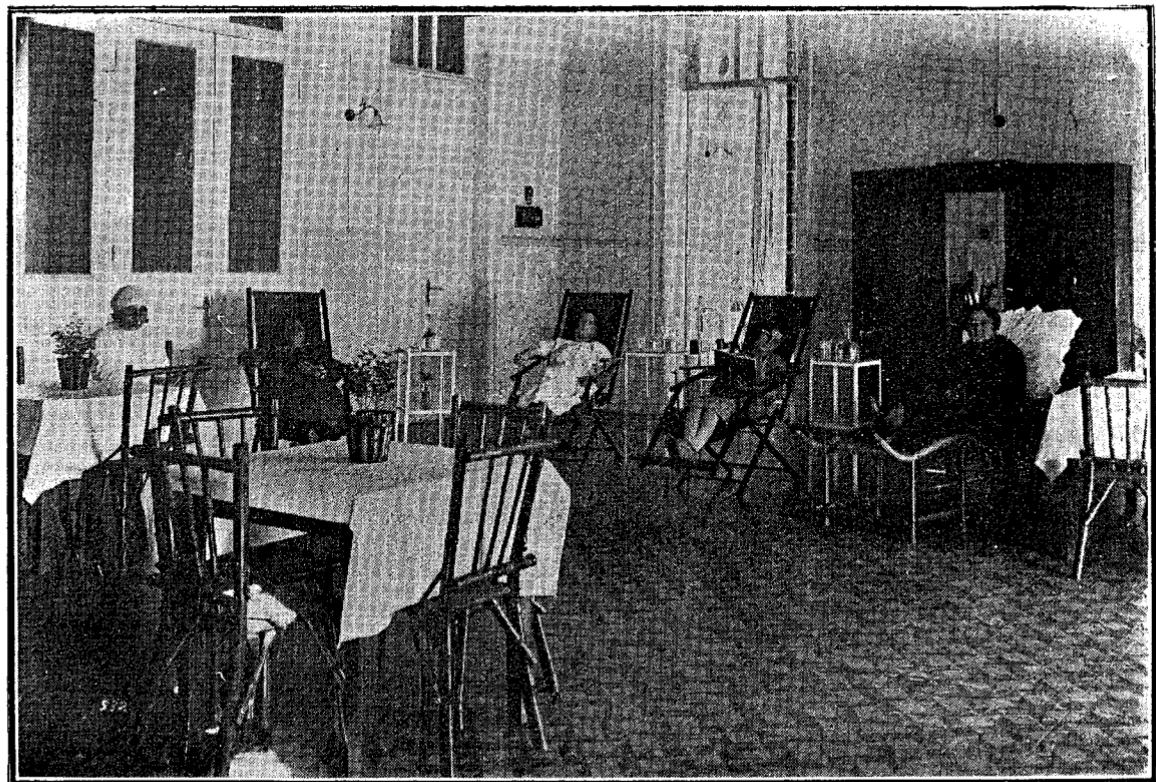
25

هیچ بر تفرغاته مالک دکلدي. بو وضعیته ایشـه
باشـلـانـهـرـقـ بـنـاـ ١ـ تـشـرـیـنـ ثـانـیـ ١٩٢٤ـ دـنـ اعتـبارـاـ
خـسـتـهـ قـبـولـ اـیدـهـ بـیـلـهـ جـكـ بـرـ حـالـهـ اـفـرـاغـ اـیدـلـشـ

عـبـارـتـ اـولـوبـ مـكـرـرـآـ مـهـاجـرـ اـسـكـانـ اـیدـلـدـیـکـنـدنـ
دوـلـایـ دـاخـلـاـ پـکـ زـیـادـهـ خـرـابـ بـرـ حـالـدـهـ اـولـدـیـفـیـ
کـبـیـ مـأـمـوـرـینـ وـ مـسـتـخـدـمـیـ اـسـكـانـ اـیدـهـ بـیـلـهـ جـكـ

بریتاقلی اوطه

صالون

کورولەمەمش ای... دە بىنانك اساس دىوارلىزىدە كى
چاتالا قارلە تەكىيم و تۇمىرى، صاجاق انىشانى، آلت
قات او كىنه آچىق هوا بالقۇنلۇرى انىشانى، ما مورىن

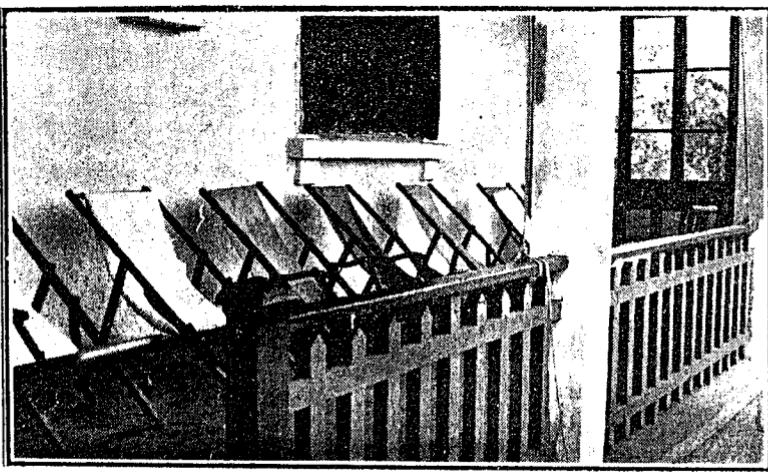
و ما مورىن و مستىخدمىن يې علاوه اولىان اىكى
پاۋىيۇنە تقل ايدىلشدەر. كچن سەنە لە ئەر فندە بود جە به
عائىد اسېباب دولايىسىلە يىتاق عەدىنە خىم امكاني

آچىق هوا كورى بالقۇنى

آچيق هوا کوري بالقونلري وارددر . اجزاخانه
مامورين باويونشدهدر . صالحونلري يئ اوطهسى
اولەرق قوللانىلمۇقدەدر . اوستقات خانملره، آلت

لا بوراتوار و روستكىن او طهسى، آلت قاندە مطبخ
وابانيودائىرەسى حاوىدر . بنالىك بىنچى قانى او كىنده
دوز آياق چىقلان واسع و روزكاردىن محفوظ

آچيق هوا کوري بالقونلى

اشعاری اصول اتخاذ ایدلشدر. بوصورته هم دها
همتر برایش کوروله بله جک و همده خسته لر یهوده
زحمت و هصرفدن قور تو ماش اوله جفلدر.

بوراده بردفعه دها تکرار ایمک ایستیورم :
آله، هریر ایچون اولدینی کی، بوتون ورم اشکانه
موافق دکلدر؛ منبه اقليمدن محدود اولمک اعتباریله
آنحق مترقی اولیان و قابعه ای کلیر. بناءً عليه
ورمیلرک خسته لئی ایجه تدقیق ایدیله رک استفاده
ایده بله جکنه قناعت کتیرلدکدن صوکره آله لره
کوندرملیدر. و حتی مسئله بونکله ده پیتمزاوردده
یقیندن تعقیب ایدیله رک بوقناعت تأیید ایدلیلیدر.

*

**

کیرهن و باخود کیرد کدن صوکره موقعک شرائط
اولمیمه سنک اوزرلرنده سوءتاً ثیر حاصل ایده جی
تمین ایدن واسع خرابیتله متافق مترقی سیرلی
و قعه لر ایستاتسیتلری میزده مهم بر مقداره بالغ اولمقدمه
وبونلر ساناتوریوم یتافلری یهوده اشغال ایمکده
و کنندیلری ده منضره اولمقدمه درلر. بواسر و افعالی
دها زیاده اوزاق یرلدن کلن خسته لر احداث
ایمکده درلر.

بوکا و کله جک خسته لرک قبول ایدیله میه رک
پریشان اولملرینه میدان ویرمه مک اوزره مؤسسه به
یامق ایسته ن خسته لرک محلنده معاینه ایدیله رک صورتی
صحیه مدیر یتلرینه تعمیم ایدیان شکلده را پور کوندر مسی
و اوکا کوره قبول شرائطی حائز اولوب اولمادینگنک
مؤسسه جه تعینی و بوش یتاق اولوب اولمادینگنک

مؤسسه نك ۱ نشمرین نانی ۱۹۲۴ و مه ۱ ايلول
۱۹۲۷ به قدر ابکي سنه او ره آيلول فمايندله هر صه
بونلر صنعتلرينه کوده شو صور ته آير لمقدده در لره؟

۴۷	امور	ارکكاردن:
۲۹	تجار	
۲۰	طلبه	
۱۹	صنعت صاحي	
۱۵	ضابط	
۱۱	علم	
۱۱	چفتتحي	
۶	دوctor	
۲	اجزاجي	
۱	مهندس	
۱	حرم اگامي	قادينلردن:
۱۲	طلبه	
۱۲	معلمه	
۳	خسته باقيجي	
۲	رژيده مستخدم	

موسمه نك ۱ نشمرین نانی ۱۹۲۴ و مه ۱ ايلول
۱۹۲۷ به قدر ابکي سنه او ره آيلول فمايندله هر صه
وابسته استيقاهرى
بومدت ظرفنده مؤسسه نه يه ۲۸۲ خسته كيرمش،
۲۵۴ خسته چيقمشدر . كيره ن ۲۸۲ خسته دن
۱۶۴ ي اركاك (۵۸٪)، ۱۱۸ ي قادين
(۴۲٪) در . بر ايلول ده کي خسته موجودى
در . ۲۹

مختلف آيلرده کي خسته دخول و خروجي
۳ نومر ولو جدولارده كوشتر لمشدر .
چيقان ۲۵۴ ايسهده بونلردن بری خراج ره يه،
بری ذات البريطون درنی يه و دیکری ده فقد کفایه
قلبه مبتلا اولديغندن ايسـتاتـسيـقدـن تنـزـيلـيـ اـيجـابـ
ايدر . متباقی ۲۵۱ خسته نك ۱۵۰ سی اركاك

گردش ارزی برابری		گردش ارزی برابری	
۱۹۲۶	مالیس	۱۹۲۶	مالیس
۱۱	جزیره ایان	۱۰	جزیره ایان
۹	تکوز	۹	تکوز
۷	آخستوس	۷	آخستوس
۶	ایلول	۶	ایلول
۵	تیرین ناف	۵	تیرین ناف
۴	تیرین اول	۴	تیرین اول
۳	کافوں اول	۳	کافوں اول
۲	کافوں مافی	۲	کافوں مافی
۱	شباط	۱	شباط
۰	مارت	۰	مارت
۷۱۸	نیسان	۷۱۸	نیسان
۷۲۴	۷۲۴	۷۲۴	۷۲۴
۷۹۶	۷۹۶	۷۹۶	۷۹۶
۷۸۳	۷۸۳	۷۸۳	۷۸۳
۷۶۸	۷۶۸	۷۶۸	۷۶۸
۷۰۹	۷۰۹	۷۰۹	۷۰۹
۷	آخستوس	۷	آخستوس
۴۷۸	یکون	۴۷۸	یکون
۴۵۴	۴۵۴	۴۵۴	۴۵۴
۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰	۴۰۰

کیرمن ۲۷۹ خسته‌ده خسته‌لقلرینک اشکال سریزیه و تشریح مرضیه‌سی گوسترهن ایستانتستیق

۵ نومرو لی جدوله درج ایدلشدرو

جدول : ۵

یوزده نسبتی	یکون عمومی	آفتک تشریحی شکلی										آفتک سریزی سیری	
		یکون			تحمی			تشمعی			عقددوى		
		قادین	ارکاک		قادین	ارکاک		قادین	ارکاک		قادین	ارکاک	
۵۳,۶	۱۰۰	۶۶	۸۸		۱۶	۱۹		۳	۱۰		۴۳	۵۹	متفرق
۲۸,۶	۸۰	۲۹	۵۱		۰	۰		۱۸	۲۴		۱۱	۲۷	حال توقفده
۷,۱	۲۰	۱۲	۸		۰	۰		۱۱	۵		۱	۲	حال خفیه به متابیل
۱۰,۷	۲۹	۱۴	۱۵		۰	۰		۱۳	۱۲		۱	۳	حال خفیده
	۲۷۹	۱۱۷	۱۶۲		۱۶	۱۹		۴۵	۵۱		۵۶	۹۲	یکون
		۴۲	۵۸		۵,۷	۷,۸		۱۶,۱	۱۸,۳		۲۰,۱	۴۳	یوزده نسبتی

طرز حیاتی معین بر پروگرام داخلنده جریان ایدر.
یاز و قیش پروگرامی آشاغی یه درج ایدلشدیر:

مداری :
اساس تداوی بیون ساماتوریوم لرد اوولدینی
کی حفظ الصیحه و حمیه تداوی سیدر. خسته لرک یومی

باز میقاتنامه می	دقیقه ساعت	دقیقه ساعت	باز میقاتنامه می	دقیقه ساعت	دقیقه ساعت
بیاندن قالقمق	۵۵	۷ ۳۰	بیاندن قالقمق	۶ ۵۵	۶ ۳۰
دن ۸ ۰۰ قدر صالونه قهوه‌التی	۹ ۰۰	»	دن ۷ ۰۰ قدر قهوه‌التی	۸ ۰۰	۷ ۳۰
تعطیل	۱۰ ۰۰	» ۹ ۰۰	ویزیته	۹ ۰۰	۸ ۰۰
شهزادونغ استراحتی	۱۲ ۰۰	» ۱۰ ۰۰	شهزادونغ استراحتی	۱۱ ۰۰	۹ ۰۰
اوکله یعنی	۱۳ ۰۰	» ۱۲ ۰۰	اوکله یعنی	۱۲ ۰۰	۱۱ ۰۰
ویزیته	۱۴ ۰۰	» ۱۳ ۰۰	[سکونت مجبوریدر]	۱۳ ۰	۱۲ ۰۰
شهزادونغ استراحتی	۱۶ ۰۰	» ۱۴ ۰۰	تعطیل	۱۵ ۰۰	۱۳ ۰۰
[سکونت مجبوریدر]	»	»	شهزادونغ استراحتی	۱۶ ۰۰	۱۵ ۰۰
قهوه‌التی و تعطیل	۱۷ ۰۰	» ۱۶ ۰۰	ایکنندی قهوه‌التی و تعطیل	۱۸ ۰۰	۱۶ ۰۰
شهزادونغ استراحتی	۱۹ ۰۰	» ۱۷ ۰۰	شهزادونغ استراحتی	۱۹ ۰۰	۱۸ ۰۰
آشام یعنی	۲۰ ۰۰	» ۱۹ ۰۰	تعطیل	۲۰ ۰۰	۱۹ ۰۰
تعطیل	۲۱ ۳۰	» ۲۰ ۰۰	افشام یعنی	۲۱ ۰۰	۲۰ ۰۰
بیانله چکیامه	۵۵ ۲۱ ۳۰	»	تعطیل	۵۵ ۲۱ ۰۰	۲۰ ۰۰
لامبالک سونمی	» ۲۲ ۰۰	»	بیانله چکیامه	»	۲۱ ۰۰

اون کونلار يېك لىستەسى

آقشام يېك

اوكلە يېك

ئوز کون

- ٢٢ جەھ دارلوکووهج، پىنيرلى صوبورەكى، وىشنەلى دوندۇرمه.
- ٢٣ جەھ ايرتى صالحەلى كولباصادى، زىتون ياغلى باپراق دولەسى، بىنصالاطەسى يورطەلى، تازە فصوليە قىممى، وانىلىالى سوتلاچ.
- ٢٤ بازار جەھوربىكىندى، پېروھى، آرمود خوشاق.
- ٢٥ بازار ايرتى بەطلىجان او طور تەمى، بامىھ، پلاو، وىشنە خوشاق.
- ٢٦ صالحى دارلوکووهج، پوف بورەكى، اوزوم خوشاق.
- ٢٧ چەھارشنبە بەطلىجانلى طاس كىبابى، جىڭرىلى پلاو، آرمود خوشاق.
- ٢٨ پىشنبە پاتانلى طاس كىبابى، بەطلىجان دولەسى زىتون ياغلى، وىشنەلى پلتە.
- ٢٩ جەھ پېر، دوماتس دولەسى، قىيمەلى فصوليە، وانىلىلى محابى.
- ٣٠ جەھ ايرتى صالحەلى كولباصادى، زىتون ياغلى باپراق دولەسى، بىرزو لا پاتانس قىزار تەلى، يغۇرتلى قباق قىزار تەمى، وىشنەلى پلتە.
- ٣١ بازار دارلوکووهج، پوف بورەكى، وانىلىالى سوتلاچ.
- يورطەلى بىنصالاطەسى، يغۇرتلى مقارانە، قاۋون.

برهفته اون کون قدر قارک یerde قالمی خسته لریز
ایچون چوق اکانجه لی وقتار چکیر لمسنی تامین ایمشد.
مخصوصی نمایی اوله رق تبیین تطبيق
ایدلش و محسوس بر نتیجه آلمامسی او زرینه ترک
ایدلش در. ایوم پاستور مؤسسه سنک آتی زدن -
مه تیلیک اسمنده کی ورم با سیلک لپوئیدلر دن
عبارت اولان مستحضرنی واسعاً وای نتیجه راه
تطبيق ایمکده بیز.

علاج تداویسندن اعظمی درجه ده او زاق
قالوغه چالشیورز : آنچق بالق یاغی ، آرسه نیق
و امثالی علاجی ری قول الامقده بیز.

صنعنی ینوم تو را قس تداویسندن استطبانه
موافق و قدره تطبيق ایمک صورتیله چوق ایی
نتیجه رل آلیورز . بو تداوی نی تطبيق و ادامه

ایدرلر . بو نفعله پک زیاده حائز اهمیتدر .
ساناتور یومده سر طیب عائله رئیسی ، اطبا عائله
بویوکلری ، خسته لرده عائله افرادیدر . بو حالت
روحیه تامین و ادامه ایدیله مدیک تقدیره آللنه جق
نتیجه ر چوق کری قالیر . مؤسسه نک مکمل بر
رادیویی اولوب منتظمآ خسته لره قو نسر لری
دیکلتمنکده در. بونک خارجنده ده خسته لرک آللرق
مؤسسه یه هدیه ایتدکلری فراموشندن استفاده
ایمکده درلر . بودجه مسئله سنه مر بو طبقه مستقبل تصوره
لریز دن بری ده بروم تو ر آللرق احوالی مساعد او لانله
دکن کز کزینتیاری پایدیر مقدر . حضر الیاس ، دو نمال
وسائر بایرام کونلری و سیله اتخاذ ایدیله رک او زون
مدت یکنسق بر حیات یشامقدن تولد ایده بیله جک
بز کینلکاره قارشی کلکه چالشی لمقدده در . بو سنه

چیقان ۲۵۱ خسته‌ده مدت تداوی و تداوی نتیجه‌لری آتی‌ده کی جدوله کوست‌ملشدر: جدول: ۷

میزان تداوی												نام
بیمار		بیمار		بیمار		بیمار		بیمار		بیمار		
۱۸	۱	۰	۰	۱	۱	۲	۱	۴	۶	۲	۰	شفای سریری
۱۱۳	۱	۱	۲	۳	۲	۸	۶	۳۳	۱۲	۱۲	۲۲	۹
۷۴	۰	۱	۱	۰	۱	۲	۲	۰	۶	۶	۱۳	۳۷
۲۱	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۴	۱	۶	۵	سیر متفرقینه دوام
۲۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۲	۲	۰	۸	۶
۲۵۱	۳	۲	۳	۳	۰	۱۲	۱۱	۴۴	۲۹	۳۱	۵۱	۵۷
یکون												نام

بوندن ساناتور بومده ۰ ۳۰ کون کی آز بر

مدت قالان ۵۷ خسته‌نگ مدت اقامی او لان ۹۸۸

تندیه: بونارک تداوی مدنی یکونی ۱۹۴۷۹۵ » کوندر.

جدول : ۸

کد	تجهیز				تشعیی				عقده دوی				
	حالت نحوه عمل												
۱۸	۲	۶	۴	.	.	۲	۲	۲	شفای سریری
۱۰۴	.	.	.	۴	۱۱	۷	۲۷	۱	۱	۱	۲۴	۲۸	صلاح
۲۸	.	.	.	۸	۱	۰	.	۳	۱	۰	۶	۱۹	حالله
۱۰	.	.	.	۵	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۸	کسب و خاتم
۱۹	.	.	.	۶	۰	۰	.	۱	۰	۰	۰	۱۲	وفات
۱۹۴	.	.	.	۲۳	۱۴	۱۲	۳۲	۶	۲	۳	۳۲	۶۹	یکون

چیقان خسته‌لرک وزن بدن جدولی

جدول : ۱۰

نام عمر	کیلو	کیلو میزان	کیلو	نام عمر	کیلو	نام
۵۲,۲	۱۳۱	۰	۷	۲	۱۲۲	شفا و صلاح
۳۷,۹	۹۵	۲۶	۴۸	۵	۱۶	عدم صلاح و وفات
۹,۹	۲۰	۲۰	۳	۰	۲	وفات
	۲۰۱	۴۶	۵۸	۷	۱۴۰	یکون
	۱۸,۳	۲۳,۱	۲,۱	۵۵,۸		یوزده نسبتی

آنچ منوعدر. هر خسته کندی یوینک و

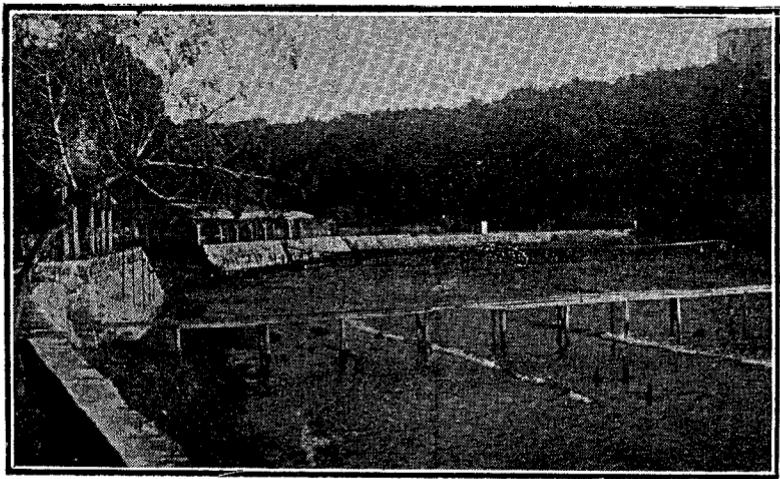
جوارینک تمیز لکسندن مسئولدر.

۵ - خسته لرک مؤسسه داخل و خارجنه یره،

هر طرفنده خسته لر تمیز لکه اعظمی درجه ده

اعتنای تملیدرلر. کاغد و امثالی مواد

خصوصی قابل ره آنیلیر. یرله و باخجه به

سالاتوریوم اراضی سنک چام لیاندن کوروئیشی

سانا توپومك قارلى منظره‌سى

